

CD

VANAF de eerste maten van het *Kyrie* dat Arvo Pärt bedacht voor zijn *Berlijnse mis* voelen we ons thuis. Wie van mening is dat religie en moderniteit niet bij elkaar horen, moet zich dringend deze cd aanschaffen. En toegeven dat deze topcomponist perfect vernieuwende muziek schrijft die gelovigen zowel als ongelovigen treft als oerreligieus.

Arvo Pärts composities roepen immers een wereld op waarin het reguliere, dagelijkse bestaan behouden blijft en tegelijk gaat spreken over wat onzegbaar is. Om zulke gevoelens op te roepen, heeft de toondichter overigens ook helemaal geen superlatieve kunstjes nodig. Zijn aanpak kun je zelfs als ‘minimalistisch’ duiden. Zo wordt zijn verbluffende *Gloria* haast monodisch gezongen, terwijl de uitwerking bij beluistering bijzonder krachtig blijft. Het lijkt wel of de kracht van eeuwen liturgie, kaarslicht en mysterie in deze muziek spontaan opnieuw wordt geboren.

Pärts leven zelf is omzeggens een even groot ‘blij mysterie’. Deze toondichter uit Estland componeerde in de jaren 1960 experimentele muziek met heel veel dissonanten. Om den brode werkte hij toen (onder het communistisch bewind) als klanktechnicus bij de openbare omroep. Na jaren werken in stilte trad hij halfweg de jaren 1970 gelouterd naar buiten met zwijgzame muziek die de stilte laat spreken. De intense diepte die zich in zijn muziek steeds opnieuw openbaart is zowat zijn handelsmerk geworden. Pärts werk werd snel opgepikt door musici van overal in de wereld en kreeg in het Westen vermaardheid door het pionierswerk van Paul Hillier en diens Hilliard ensemble.

Kenner vergelijkt Arvo Pärts muziek graag met een kathedraal. Het is muziek die op het eerste gezicht een machtig maar ietwat statisch karakter bezit, al blijkt dat al gauw slechts schijn. Het ijs kan plotseling uiteenscheuren in een vloedgolf van schotsen. Beluistert u maar eens op deze cd het prachtige *Magnificat*. Wedden dat ook u overtuigd geraakt van Pärts kracht!

Om zijn koorwerk uit te voeren, moet je wel degelijk van goede hui-ze zijn. Stephen Layton is met zijn gespecialiseerd koor Polyphony niet aan zijn proefstuk toe. Samen slagen ze erin de essentie van Pärts muzikale poëzie hoorbaar en voelbaar te maken. Je hoort hoe deze toondichter, vertrekkend van zeer eenvoudige materie (kleine notenreeksen als golvenrimpels op het water), erin slaagt een hele wereld op te roepen. Hetzelfde kun je zeggen van het buitengewone orgelnummer *Annum per annum* dat hij in 1980 componeerde voor een groot jubileum van de Dom van Speyer. Grootse muziek heeft geen opsmuk nodig. (JC)

Arvo Pärt, *Berliner Mass, Magnificat, Seven Magnificat Antiphons, De Profundis, The Beatitudes*, door Polyphony onder de leiding van Stephen Layton en met Andrew Lucas (orgel) voor het stuk *Annum per annum*, Hyperion (distributie Lavial), CDA66960, 20,10 euro.

DVD

GOEDE wijn heeft geen krans. Al jaren werkt de Nederlandse televisiemaker Leo Fijen aan een langlopend project van kloosterreportages. Hij bezoekt in heel Europa kloosters en abdijen en praat met de monniken over zin van het leven, het geloof en hun manier van leven. In de nieuwste afleveringen, nu uit op dvd, bezoekt Fijen vijf Vlaamse kloosters: Averbode, Westvleteren, Keizersberg, Weelde en Loppem. Naast de vaak beklijvende interviews zijn ook de beelden en de montage de moeite waard. Deze reportages bevatten enkele gedenkwaardige fragmenten die bijblijven. Zo trekt de abt van Westvleteren, Manu Van Hecke, met de cameraploeg naar de kluis, waar hij wekelijks graag een dag verblijft, en zien we abt Jos Wouters van Averbode tijdens het voederen van de kippen op zijn eigen manier het geestelijke leven verduidelijken. (EDS)

Kruispunt. Klooster serie 2007, KRO 043305 (distributie vtc-media). *Kerk+Leven* kan de lezer deze unieke dvd aanbieden tegen de uitzonderlijke prijs van 14,70 euro per exemplaar, verzendingskosten niet inbegrepen. In de winkel betaalt u voor deze dvd 17,95 euro. Bestellen kan uitsluitend via e-mail met opgave van uw volledige naam en adres evenals telefoonnummer, plus het gewenste aantal exemplaren naar cultuur@kerknet.be, of met een kaartje aan redactie Kerk+Leven.

Het wekelijkse aanbod boeken, cd's en dvd's in *Kerk+Leven* is ook te raadplegen en te bestellen via het *Mediacenter* op de website www.kerknet.be.

VEERTIG DAGEN OP WEG

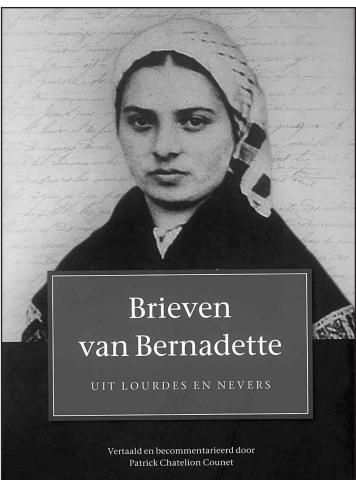
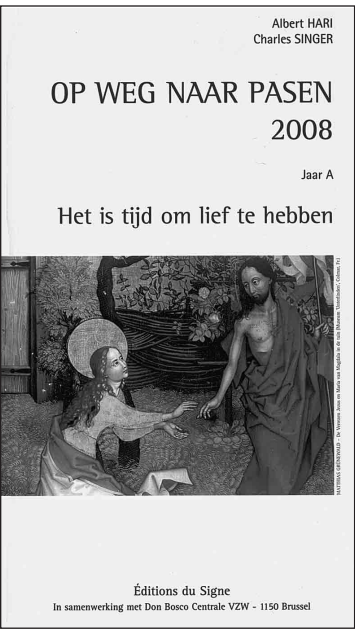
DE VASTENKALENDER van Broederlijk Delen onderging alvast een gedaanteverandering: meer gebeden, meer bezinningsteksten, meer Bijbelverzen. Zoekt u echter nog meer inhoud voor de veertigdagentijd, dan bevelen we u het boekje *Op weg naar Pasen 2008* aan.

Elke dag wordt op de linkerpagina een Bijbeltekst aangereikt, niet afgedrukt, dus neem alvast de Bijbel bij de hand. Wel krijgt u een korte schets uit de geschiedenis, een aandachtspunt uit de tekst en een reflectie naar onze leefwereld vandaag. Rechts vindt u een gebed dat aansluit bij de tekst uit de Schrift. Elke week wordt afgesloten met een bezinningstekst.

Op Aswoensdag wordt u uitgenodigd uw manier van handelen te herzien, geïnspireerd door Matteüs, hoofdstuk 6 vers 2: „Dus wanneer je barmhartig bent, loop er dan niet mee te koop, zoals de schijnheiligen dat doen in de synagogen en op straat, om door de mensen geprezen te worden.”

Na veertig dagen belandt u dan bij de hoop van Pasen met de woorden van Lucas die in de avondviering van Pasen gelezen worden: „Was het niet hartverwarmend zoals Hij onderweg met ons sprak en de Schriften voor ons opende?” (Lucas 24, 32) Twee leerlingen herkennen Hem op weg naar Emmaüs en geven toe dat ze vertwijfeld waren. Ze keren terug met de ervaring „Waarachtig, de Heer is opgewekt, aan Simon is Hij verschenen.” (TH)

Albert Hari & Charles Singer, *Op weg naar Pasen 2008 (Jaar A). Het is tijd om lief te hebben*, Editions du Signe in samenwerking met Don Bosco Centrale vzw, Straatsburg/Brussel, 2007, 116 blz., 5 euro, ISBN 978 907 0956 38 7.

HET ECHTE LOURDES

DEZE WEKEN viert het Zuid-Franse Lourdes de honderdvijftigste verjaardag van de verschijningen van de maagd Maria aan de kleine Bernadette. Meer dan wel eens gedacht, is Lourdes allereerst het verhaal van deze Bernadette, een ongeschoold meisje uit een straatarm gezin. In februari 1858 ziet zij geheel onverwachts iets in een grot aan de oever van de rivier de Gave. Er volgen achttien verschijningen, waarin de verschijning zich bekendmaakt als de Onbevleete Ontvangenis.

Voor Bernadette zijn deze weken een omekeer in haar leven. Haar ervaringen worden de volgende jaren onderworpen aan verschillende onderzoekscommissies. De leden zijn bewogen door de nauwkeurigheid waarmee het meisje de gebeurtenissen weergeeft. Lourdes wordt snel erkend als bedevaartsoord. Boven de grot verrijst, zoals de verschijning had gevraagd, een heiligdom. Maar Bernadette zal deze kerk nooit zien.

In 1866 verhuist ze naar Nevers, zevenhonderd kilometer verderop, waar ze intreedt bij de zusters. Een gelukkig leven zal ze niet kennen. Ze is zwak en lijdt aan astma. Reeds op vijfendertigjarige leeftijd bezwijkt ze aan de gevolgen van tuberculose.

Over Lourdes is al een bibliotheek vol geschreven, maar de Katholieke Bijbelstichting brengt ter gelegenheid van het jubelfeest een zeer merkwaardig boek uit met de authentieke brieven van Bernadette. Het zijn voor- al brieven aan familie, maar ook aan bisschoppen en zelfs aan de paus.

De uitgave is bijzonder, want vergezeld van interessant fotomateriaal. Ook worden de brieven voorzien van lezenswaardig commentaar door de Nijmeegse theoloog Patrick Chatelion Couent. Deze raakte onder de indruk van het in een glazen schrijn opgebaarde lichaam van de heilige. Wie de brieven leest, zal ongetwijfeld versteld staan van Bernadettes zelfbeeld: „Ze deken dat ik een heilige ben. Als ik dood ben, komen ze me met prentjes en rozenkransen aanraken, terwijl ik in het vagevuur brand.” (EDS)

Brieven van Bernadette. Uit Lourdes en Nevers, vertaald en becommentarieerd door Patrick Chatelion Couent, Katholieke Bijbelstichting, 's-Hertogenbosch, 2008, 206 blz., 24,50 euro, ISBN 978 90 6173 027 9.

OP WEG NAAR EENHEID

VORIG JAAR in september nodigde de Nederlandse koningin Beatrix enkele belangrijke Europese denkers uit op Paleis Noordeinde. Ze mochten er hun visie op Europa komen geven. Ze kwamen uit alle hoeken van het Oude Continent en de inmiddels beroemde Nederlandse schrijver Geert Mak (van *In Europa*) mocht ze inleiden.

Steeds weer worden de fundamenteën van de Europese eenwording herhaald. Al meer dan een halve eeuw gebeurt het integratieproces immers met economische doelstellingen. Vrede in Europa, aldus meenden de stichters, moest worden gerealiseerd door het gaandeweg opbouwen van materiële welvaart. De politieke vorm waarin de gemeenschap gescho- ven werd, is daaraan ondergeschikt.

Tegelijk ontvouwde zich een vrij en democratisch Europa door het feit dat de Europese staten zelf democratisch zijn of werden. Het is de voor- waarde om aan te sluiten bij de Europese Unie. En de gemeenschap zelf wordt onderling bestuurd door deze staten. Veel interessante denkstof voor ieder die met het thema bezig is. (EDS)

Paleis Europa. Grote denkers over Europa. Met een voorbeschuwing van koningin Beatrix en een inlei- ding door Geert Mak, De Bezige Bij, Amsterdam, 2007, 159 blz., 16,90 euro, ISBN 978 90 2342 703 2.

